

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про внесення змін до Закону України Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо стимулювання цифровізації : від 12.01.2024 р. № 3520-IX.
2. Верига Ю. А., Кононенко Л. В. Хмарні технології в системі обліку та аудиту: переваги та загрози впровадження. *Економіка та суспільство*. 2024. № 58. URL: <https://economyandsociety.in.ua>.
3. Кулик В. А. Трансформація обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством в умовах цифровізації. *Бізнес Інформ*. 2025. № 2. С. 142-149.
4. Bhansali R. The Impact of Cloud Computing on the Auditing Profession: A Modern Perspective. *Journal of Digital Accounting Research*. 2025. Vol. 25. P. 88-104.
5. Official Website of Xero. Cloud Accounting Software Trends 2026. URL: <https://www.xero.com>.

Харакоз Л. В., Савко С. С.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

БУХГАЛТЕРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ: НАУКА ЧИ МИСТЕЦТВО?

Бухгалтерська діяльність є однією з найважливіших складових економічного життя суспільства. Вона забезпечує систематичний облік господарських операцій, контроль за ресурсами компаній та формування неупередженої і достовірної інформації про її діяльність. Без ефективної системи бухгалтерського обліку неможливо уявити функціонування жодної організації, незалежно від її масштабу чи галузі діяльності.

У сучасних умовах роль співробітників бухгалтерської служби значно зросла. Вона перестала бути лише технічним інструментом фіксації операцій і перетворилася на важливий елемент управління. Бухгалтерська інформація використовується для прийняття стратегічних рішень, планування діяльності та оцінки ефективності роботи підприємства.

Саме тому виникає актуальне питання: чи можна вважати бухгалтерську діяльність виключно наукою, що базується на чітких правилах і законах, чи вона має ознаки мистецтва, оскільки вимагає творчого підходу та професійного судження. Для більш глибокого розуміння цієї проблеми необхідно розглянути обидва аспекти бухгалтерської діяльності.

Бухгалтерська діяльність являє собою складний і багатогранний процес, який включає збір, реєстрацію, систематизацію, узагальнення та аналіз інформації

про фінансово-господарську діяльність підприємства. Вона відображає всі зміни, що відбуваються в процесі функціонування компанії, і забезпечує незалежний та зацікавлених користувачів необхідними даними для прийняття будь яких рішень.

Важливо зазначити, що бухгалтерська інформація використовується не лише внутрішніми користувачами, такими як керівництво підприємства, а й зовнішніми – інвесторами, кредиторами, державними органами. Саме тому вона повинна бути точною, повною та достовірною.

Бухгалтерська діяльність поєднує в собі елементи точності та аналітики. Вона вимагає не тільки правильного відображення операцій, але й глибокого розуміння економічних процесів. Бухгалтер повинен не просто фіксувати факти, а й усвідомлювати їх економічний зміст, який впливає на фінансовий стан підприємства та можливі наслідки. Розглядаючи бухгалтерську діяльність як науку, слід підкреслити, що вона має чітко визначену теоретичну основу. Вона включає систему понять, принципів і методів, які забезпечують логічність і послідовність облікового процесу.

Бухгалтерський облік базується на загальноприйнятих принципах, які формують основу його функціонування. Ці принципи забезпечують єдність підходів до ведення обліку та дозволяють досягти об'єктивності у відображенні фінансової інформації. Вони формувалися впродовж тривалого часу і є результатом розвитку економічної думки.

Важливим аспектом є використання компаніями, як Національних положень стандартів бухгалтерського обліку так і Міжнародних стандартів фінансової звітності, які регламентують порядок ведення обліку та складання фінансової звітності. Завдяки цим стандартам забезпечується порівнянність показників різних підприємств, що є необхідною умовою для аналізу та оцінки їх діяльності.

Бухгалтерія має тісний зв'язок з математикою, логікою та правом. Вона передбачає точність у розрахунках і суворе дотримання законодавчих норм. Кожна господарська операція повинна бути документально підтверджена і правильно відображена в обліку.

Особливе значення має принцип подвійного запису, який є основою всієї системи бухгалтерського обліку. Він забезпечує взаємозв'язок між активами

і пасивами підприємства та дозволяє контролювати правильність відображення господарських операцій. Завдяки цьому принципу бухгалтерська система набуває чіткої логічної структури.

Таким чином, бухгалтерська діяльність як наука характеризується системністю, точністю, обґрунтованістю та об'єктивністю.

Незважаючи на наявність чітких правил і стандартів, бухгалтерська діяльність не може бути зведена лише до механічного виконання інструкцій. У реальній практиці виникає багато ситуацій, які потребують індивідуального підходу та творчого мислення.

Бухгалтер часто стикається з необхідністю прийняття рішень у складних умовах, коли існує кілька можливих варіантів дій. У таких випадках він повинен обрати найбільш доцільний варіант, враховуючи конкретні обставини, економічну ситуацію та інтереси підприємства. Процес оцінки активів, визначення строків їх корисного використання, вибір методів нарахування амортизації або формування резервів потребує не лише знань, але й досвіду та інтуїції. Саме ці елементи надають бухгалтерській діяльності рис мистецтва.

Крім того, важливим є вміння правильно інтерпретувати фінансову інформацію. Одна і та ж сукупність даних може бути подана по-різному, і від цього залежить її сприйняття користувачами. Бухгалтер повинен вміти представити інформацію таким чином, щоб вона була зрозумілою, логічною та корисною.

Таким чином, бухгалтер виступає не лише як виконавець правил, а і як фахівець, який формує фінансове бачення діяльності підприємства. Сучасні інформаційні технології значно вплинули на бухгалтерську діяльність. Автоматизація дозволила значно скоротити час на обробку даних і зменшити кількість помилок. Бухгалтерські програми виконують значну частину рутинної роботи, що раніше вимагала значних зусиль.

Проте це не означає зменшення ролі бухгалтера. Навпаки, його функції стають більш складними і відповідальними. Сучасний бухгалтер повинен не лише володіти технічними навичками, а й розуміти економічні процеси, аналізувати інформацію та брати участь у прийнятті управлінських рішень.

Крім того, постійні зміни в законодавстві вимагають від бухгалтера здатності швидко адаптуватися до нових умов. Це ще раз підкреслює необхідність

поєднання наукового підходу і творчого мислення. У реальній діяльності бухгалтер постійно поєднує наукові знання і творчий підхід. Він використовує встановлені правила і стандарти, але при цьому враховує конкретні обставини та обирає найбільш ефективний спосіб дій.

Саме ця здатність поєднувати різні підходи дозволяє досягти високого рівня професіоналізму. Бухгалтерська діяльність стає не просто технічним процесом, а складною інтелектуальною роботою, яка вимагає глибокого розуміння економіки.

Отже, бухгалтерська діяльність є унікальним поєднанням науки і мистецтва. Вона базується на чітких правилах, принципах і стандартах, що забезпечують точність і достовірність обліку. Водночас вона вимагає творчого підходу, гнучкості мислення та здатності приймати рішення в складних ситуаціях. Сучасний бухгалтер – це не лише виконавець, а й аналітик, який формує фінансову інформацію та впливає на управління підприємством. Саме поєднання наукового і творчого підходів робить бухгалтерську діяльність важливою і незамінною у сучасному світі.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення: 27.03.2026).
2. Голов С. Ф., Голубка Я. В., Костюченко В. М., Чижевська Л. В. Теорії та методи бухгалтерського обліку: підручник. Житомир: Видавничий дім «Бук-Друк», 2024. 444 с.
3. Сопко В. В. Бухгалтерський облік: навчальний посібник 3-є видан., перероб. і доповн. Київ: КНЕУ, 2018, 578 с.
4. Ткаченко Н. М. Теорія бухгалтерського обліку : підручник. 2-ге вид., доп. і перероб. Київ: Алерта, 2020. 192 с.